

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Hordaland

R

REGION NORDHORDLAND

Nordhordlandsregionen - saman om velferdsteknologi

Søknad om tilskudd til Innføring av velferdsteknologiske løsninger - omsorgsplan 2020. Prosjektbeskrivelse mars 2017 .

Innledning:

Masfjorden kommune søker om tilskudd til innføring av velferdsteknologiske løsninger. Søknaden omfatter løsninger og implementering, herunder responsenter, i 10 kommuner, i samarbeid med Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Hordaland. Masfjorden kommune er vertskommune for søknaden, og ivaretar all korrespondanse og koordinering i forhold til de andre kommunene som inngår i søknaden. Kommunen som inngår i denne søknaden har et samlet innbyggertall på omkring 48 500.

De 10 kommunene er enige om en felles strategi og arbeidsmetodikk for å få til implementering i de aktuelle kommunene, og bistå med erfaringsformidling til de andre kommunene i fylket. Nordhordlandsregionen vil på denne måten fremstå som en ressurs for de øvrige kommunene, sammen med ressurskommunene Stord og Bergen i det gjeldende nasjonale programmet.

Alle kommunene vil arbeide med organisatoriske utfordringer som forutsetning for å lykkes med de teknologiske løsningene, men innholdet i løsningene for de deltagende kommunene er ulike. Vertskommunen vil etablere et koordineringsorgan mellom de involverte kommunene som inngår i denne søknaden, og bistå med en samlet resultatrapportering. Erfaringene fra disse kommunene vil kunne ha nasjonal overføringsverdi. Utviklingscenteret står sentralt for tjenesteutvikling og innovasjon på tvers av kommunene, og vil bistå dette arbeidet gjennom eksisterende nettverk og samarbeidsrelasjoner.

Nordhordlandsregionen omfatter et stort geografisk område, med til dels spredt bebyggelse, store avstander og vanskelige kjøreforhold. Det er derfor store utfordringer med å implementere og drifte nye velferdsteknologiske løsninger. Det er og her vi ser at det ligger store gevinster.

Lindås kommune har allerede installert omfattende velferdsteknologiske løsninger hos over 250 brukere i eget hjem, og fått tjenestene etablert i vanlig drift. Disse erfaringene vil inngå som ressurs og

kompetansegrunnlag i forhold til satsingen i de andre kommunene. I dette prosjektet vil det ikke bli iverksatt noen prosjekter, hele satsingen gjelder implementering i ordinær drift.

Vi gir først en oversikt over de kommunene som inngår i denne søknaden, og de etterspurte nøkkeldata. Deretter gir vi en mer spesifikk beskrivelse av innholdet.

Kommune	Komm nr	Innb tall, avrundet	Hvilke aktiviteter	Forankring	Egne ressurser
Radøy	1260	5100	Innstallering av inntil 80 alarmer for hjemmeboende	I gjeldende budsjett og økonomiplan	Ja
Lindås	1263	15700	Innstallering av inntil 250 alarmer for hjemmeboende	I gjeldende budsjett og handlingsplaner	Ja
Meland	1221	8000	Innstallering av inntil 125 alarmer for hjemmeboende	I gjeldende budsjett, samt Mål og strategiplan 2016-2019	Ja
Fedje	1265	600	10 digitale trygghetslamer i drift	Forberedelse av politisk forankring	
Modalen	1252	370	6 digitale tryggleiksalarmar i drift	Forberedelse av politisk forankring	Ja
Masfjorden	1266	1700	30 digitale tryggleiksalarmar	Kommunedelplan helse, omsorg og sosial 2014 - 2026	Ja
Osterøy	1253	8000	Opplæring av ansatte. Omlegging til digitale trygghetsalarmer	Kommune delplan helse og sosial 2013 - 2022: Årsbudsjett 2017	Det er satt av noe ressurser i revidert invest budsjett 2017
Austrheim	1264	2800	I oppstartsfase	Investeringsmidler i budsjett 2017	ja
Vaksdal	1251	4100	I oppstartsfase	Kommunedelplan helse og omsorg, vedtatt 2016, økonomiplan og budsjett. Forskningsprosjekt «Lev Vel» der teknologi inngår	ja
Gulen	1411	2300	Planlegging av oppstart, omlegging digitale tryggleiksalarmar	I gjeldende budsjett og økonomiplan Politisk vedtatt helse og sosialplan	ja
Samlet		Ca. 48500			

Pågående arbeider:

Av de 10 kommunene som inngår i søknaden er det bare Lindås kommune som til nå har erfaring med bruk av velferdsteknologi. Vi gir en omtale av satsningen i denne kommunen;

Lindås kommunen har nå avsluttet et 3 – årig prosjekt med implementering av velferdsteknologiske løsninger . Prosjektet har fått forskningsmidler fra RFF, samhandlingsmidler fra Helsedirektoratet og kompetansemidler fra Husbanken. Prosjektet er etter inspirasjon fra lignende prosjekt i Skottland.

Prosjektet har gått ut på å installere nye alarmløsninger i 250 hjem., og med videre utbygging til 350 hjem i løpet av de kommende årene. Løsningene er basert på trådløst nett, automatisert varsling og etablering av ekstern vaktentral. Alarmene er ikke en pakkedøsning, men enhetene har ulike funksjoner og blir individuelt tilpasset.(temp, fall, bevegelse, lys, dører/vinduer) Det er foretatt individuelle vurderinger ut fra kartleggingskjema og samtykkedokumentasjon. Det er gjennom forskning vist til gode resultater både for bruker, pårørende og kommunen. Forskingen synliggjør at omsorgsteknologi gir økt mulighet for brukerne til å bo lenger hjemme, fordi de opplever økt trygghet og mestring av hverdagen. Pårørende føler seg tryggere ved bruk av omsorgsteknologi. De ansatte erfarer at arbeidssituasjonen er blitt bedre gjennom at tjenestene har fått økt kvalitet. I tillegg har kommunen fått redusert sine utgifter til helse- og omsorgstjenesten.

Prosjektet er administrativt forankret i kommunen, og er nå innarbeidet som del av løpende drift. Tildeling av omsorgsteknologiske løsninger i form av disse alarmene går frem av tjenestemenyen for Lindås kommune. Det er utarbeidet egen brosjyre for ordningen, og den ligger ute på nettsidene til kommunen.

Det har vært, og satses fortsatt, på brei kompetanseoppbygging og skolering av personalet. Dvs. at alle aktuelle ansatte har deltatt på kurs og opplæring. Nøkkelpersoner har tatt eller skal ta videreutdanning i omsorgsteknologi, og fått mer spesialisert opplæring. Dette for å kunne tilpasse installasjonene til bruker sine behov, kunne risikovurdere og kvalitetssikre, kunne følge opp etablerte installasjoner, samt å spre kunnskap.

De andre kommune som inngår i søknaden er pr i dag i startgropen av en satsing på velferdsteknologi. Disse kommunene har imidlertid deltatt i nettverksamlinger som Utviklingscenteret i Hordaland/ Sogn og Fjordane har hatt. I forhold til innbyggertall har de 9 andre kommunene til sammen et totalt innbyggertall på omtrent det dobbelte av det Lindås kommune har, ca 33 000 . Lindås kommune har et måltall på 350 installasjoner innen 2019. Vi legger til grunn at de andre kommunene ha skal samme utbyggingsnivå som Lindås, dvs at det i disse kommunene til sammen i løpet av prosjektperioden skal være installert velferdsteknologiske løsninger i inntil 700 hjem (700 brukere), d.v.s et totalt omfang på inntil 1050 brukere i hele regionen som omfattes av søknaden. Mange av kommunene er små, og er avhengig av samarbeid mellom dem for å få til hensiktsmessige løsninger

Politisk forankring.

Av hensyn til tidsfrister i søknadsprosessen, er det ikke mulig å få til en spesifikk politisk forankring av denne søknaden i alle 10 kommunene. Søknaden er derimot forankret på rådmannsnivå, for deretter å gjennomgå politisk behandling i de deltagende kommunene. Det har vært avholdt et rådmannsmøte i

Norhordlandsregionen 17.03.17 der dette tema var på dagsorden. Protokoll fra dette møtet er lagt ved søknaden. I tabellen overfor er det gitt en mer spesifikk status for forankringen i de ulike kommunene.

Samarbeid mellom kommunene

De 10 kommunene vil samarbeide i prosjektet, med vertskommunen som ansvarlig instans. Det vil bli opprettet en egen prosjektorganisasjon, der Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Hordaland vil ha en sentral plass. Lindås kommune med sin erfaring, vil naturlig fremstå som en ressurs for de andre kommunene. Det vil bli utarbeidet formelle samarbeidsavtaler mellom partene i søknaden, der plikter, økonomisk fordeling og ressursbruk vil bli regulert.

Rådmannsutvalget i Nordhordland vil stå sentralt i samarbeidet mellom de kommunene. Rollen til Rådmannsutvalget vil bli presisert nærmere ved utforming av samarbeidsavtaler.

Brukermedvirkning

I Lindåsprosjektet har brukerdeltagelse vært i varetatt både på individnivå og systemnivå. Ved denne satsingen i flere kommuner er det naturlig at vi benytter fylkesdekkene organisasjoner på systemnivå. Kommunene vil dra veksler på det gode samarbeidet som Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Hordaland har med sentrale organisasjoner som FFO, Handicapforbundet og Nasjonalforeningen for folkehelsen. Lokalt i de enkelte kommunen vil samarbeidet være med eldreråd, kommunalt råd for funksjonshemmede, andre organisasjon og lag.

Samarbeidspartnere

Søknaden fremmes i samarbeid med Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Hordaland. Utviklingssenteret vil bistå i gjennomføring av prosjektet og sikre samarbeid og kompetanseoppbygging. Utviklingssenteret vil starte opp et program med velferdsteknologiens ABC høsten 2017, og fortsette eksisterende nettverk for kommuner i Hordaland. Aktiviteter vil og samordnes med annen virksomhet i Commut/ Vestlandsløftet.

Gjennom utviklingssenteret vil det være lette koblinger til instanser som Høgskolen på Vestlandet, KS, NHO, kompetansemiljø som SINTEF og NTNU, og sentrale næringslivsorganisasjoner/ klynger som f.eks Norwegian Smart Care Cluster.

Høgskolen på Vestlandet, v/ Senter for omsorgsforskning vest. har vært en sentral samarbeidspartner i Lindåsprosjektet, har ivaretatt følgeforskning i det nasjonale programmet, og er nå inne med forskning i forhold til etablering og drift av nytt responscenter. Samarbeidet med høgskolen vil videreføres i dette prosjektet.

Utviklingssenteret har og flere internasjonale forbindelser og partnere som kan være til nytte videre i prosjektet. Gjennom Lindås kommune sin deltagelse i det nordiske prosjektet Connect vil det og tilflytte kompetanse til de deltagende kommunene.

Utviklingssentrene på Vestlandet har et formalisert samarbeid seg imellom på flere felt, herunder velferdsteknologi, og vil dra veksler på denne kunnskapen og nettverkene i det videre arbeidet.

Kompetanseoppbygging

I prosjektperioden vil vi legge opp til en felles opplæringsplan og kompetanseoppbyggingsplan for de kommunene som inngår i søknaden. Det vil bli felles satsinger, og personell med egnet kompetanse vil bli benyttet på tvers av kommunene. Det kan være aktuelt med både hospitering i Lindås kommune, men og at personell i Lindås kommunen kan yte direkte tjenester i samarbeidende kommuner. De administrative og faglige konsekvensene vil bli deltatt i de kompetanseplanene som utarbeides.

Oppbygging av kompetanse vil foregå både til ansatte og publikum/brukere/pårørende generelt. Det vil bli benyttet både velferdsteknologiens ABC og erfaringer fra kommuner som har gjennomført spesielle tiltak og informasjonskampanjer mot publikum.

Typer teknologi

Det er primært trygghetskapende teknologi en vil satse på i denne perioden, jfr det nasjonale programmet til nå. En vil bygge på eksisterende erfaringer fra andre kommuner og piloter som er gjennomført, og med dokumenterte resultater. Anbefalinger om bruk av standarder er viktige elementer i et slikt prosjekt med så mange ulike kommuner, og med til dels ulike valg av løsninger.

Det vil være svært interessant å følge erfaringene fra andre prosjekter (avstandsoppfølging, kronikere, akutt syke hjemmeboende) , og de anbefalingene som vil komme senere. Særlig i forhold til utfordringer med kommunikasjon og store avstander. Dette vil kunne taes inn i en senere fase i dette prosjektet.

Tjenesteinnovasjon

Alle kommunene tenker her bruk av velferdsteknologi som element i en tjenesteutvikling. Det vil i planer for anskaffelse, implementering, integrering mot pasientjournalssystem m.v. bli tatt hensyn til at velferdsteknologiske løsninger skal inngå som ledd i en fremtidig tjenesteutvikling. Kommunene er innforstått med at tjenesteytingen vil bli endret, med større vekt på fleksibilitet, endrete kommunikasjonsformer mellom bruker, pårørende og ansatte, større informasjonsflyt på tvers av tjenestene, raskere respons på henvendelser og bedre tilgjengelighet. Elektronisk meldingsutveksling vil og bli utvidet til flere områder enn i dag. Trolig vil nye responsentre bli tillagt funksjoner som vi i dag ikkje har tatt i bruk.

Det å sette inn tiltak for å kunne hjemme bo lenger med sykdom/ funksjonshemming, har dels sammenheng med implementering av velferdsteknologi, men og med tiltak innen boligtilpasning, samfunnsplanlegging generelt, universell utforming og øvrige tekniske hjelpemidler. Det vil i etablering av kompetanseplaner bli søkt samarbeid med andre instanser, som Husbanken og NAV – i realiteten en videreføring av de ressursene som inngå i eksisterende nettverk for velferdsteknologi i Hordaland.

Gevinster

Vi vil i prosjektet basere oss på de effekter som er dokumentert gjennom nasjonale rapporter om gevinstrealisering. Vi vil måle egne oppnådde gevinster, men regner med det vil bli lagt opp til nye,

systematiske felles resultatrapporteringer og metoder for gevinstrealisering gjennom det nye nasjonale programmet.

Fremdriftsplan

Vi legger opp til slik fremdriftsplan;

Aktivitet	Tidsrom	Innhald	Anm
Søknadsutforming	Mars 17	Sikre forankring	
Svar på søknad	Mai 17	Gjennomgå premisser og vilkår i tilsagnsbrev	
Felles møter og avklaringer	Mai/juni 17	Kommunikasjon mot nasjonale myndigheter	
Felles oppstartsmøte for Hordhordland	Aug 17	Forberede samarbeidsavtaler og gjennomføring av opplæringsprogrammer	
Work shop for deltaljing av prosjektaktiviteter	Sept - nov 17	Tematisere prosjektet, oppdatere fremdriftsplaner	2 dagers opplegg med alle berørte parter
Anskaffelser	Des 17 – jan 18	Innkjøp av utstyr	Evt samarbeid med fleire kommuner
Milepel for anskaffelse av velferdstekn i alle kommuner	Innen utgangen av 1. kvartal 18	Alle kommuner skal ha kommet i gang med installasjoner	
Fleire aktiviteter for implementering og tjenesteinnovasjon må detaljeres, samt aktiviteter for spredning til andre kommuner	2018/2019	Sikre gjennomføring av plangrunnlag og aktiviteter gjennom styringsgruppe og prosjektgruppe.	
Oppnådd mål om installasjoner i 1050 hjem i regionen	Utgangen av 2019	Slutt milepel for måloppnåelse av dette programmet	

Budsjett

Det søkes om tilskudd på 2,2 mill kr årlig til gjennomføring av prosjektet. Midlene er tenkt til prosjektleder, prosjektmedarbeidere på deltid, kompetanseoppbyggende tiltak, nødvendig møtevirksomhet og til samarbeidende instanser. Investeringer skal dekkes av de enkelte kommunene.

Det settes opp slikt budsjett for bruk av tilskudd første året;

Aktivitet	Sum
Lønnsutgifter til prosjektleder og prosjektmedarbeidere	1,6 mill
Reiser, møter	0.2 mill
Kompetanseoppbygging	0,2 mill
Kjøp av tjenester	0.2 mill
Totalt	2,2 mill

Kommunene vil yte egenandeler på minst same nivå som det omsøkte beløpet, iform av frigjøring av medarbeidere, møtevirksomhet, deltagelse i kompetanseutviklingsprogrammer, gjennomføring, kartlegging av brukere, samordning av tjenestetibud, spredningsarbeid m.v.

Organisering

Masfjorden kommune vil være vertskommune for prosjektet og koordinere aktiviteten mellom de ulike kommunene. Prosjektleder og prosjektmedarbeidere vil yte tjenester til alle kommuner etter nærmere spesifiserte avtaler.

Organisering av tjenestene vil bli samordnet med annen planlegging og utvikling av tjenester i regionen, eksempelvis organisering av legevaktstjenesten, responsentre, øyeblikkelig hjelp sengeplasser, interkommunale ordninger innen barnevern m.v

Det vil bli opprettet egen styringsgruppe og prosjektgruppe. Rådmannsutvalget i Nordhordland vil få en sentral plass i styringen av prosjektet.

Spredning til andre kommuner

Kommunene som nå søker om denne tilskuddsordningen, er klar over pliktene som ligger om spredning til andre kommuner i nedslagsfeltet. Det tenker vi skal realiseres gjennom eksisterende nettverk og samarbeidsrelasjoner i regi av Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Hordaland. Gjennom disse nettverkene vil vi spre den kompetanse som blir opparbeidet. Utviklingssenteret arbeider pr.t med samordning og effektivisering av nettverk innen flere områder som f.eks Vestlandsløftet, pasientsikkerhetsprogrammet og demensens ABC.

Vi er og klar over at prosjektet forplikter deltagelse i et nytt nasjonalt prosjekt og er innforstått med de aktivitetene som dette krever.